DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI

8. Sınıf · Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi · 13. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (a.s.) ve Bir Sure Tanıyorum: Maûn Suresi — Din, Birey ve Toplum

Din kavramını ve insanın doğuştan inanma eğilimini (fıtrat) açıklayarak dinin birey ve toplum hayatındaki yerini analiz eder (8.3.1). · İslam dininin temel gayesini (Makâsıdü'ş-Şerîa / Zarûrât-ı Hamse) oluşturan beş temel esası (canın, aklın, dinin, neslin ve malın korunması) kavrar (8.3.2). · Canın, aklın, dinin, neslin ve malın korunmasına yönelik İslam'ın getirdiği emir ve yasakları ayet ve hadislerle ilişkilendirir (8.3.2).

HATIRLAYALIM

- İnsanın doğuştan yüce bir yaratıcıya inanma eğilimine «fıtrat» denir (Rûm suresi, 30. ayet).
- Dinin temel gayesi (Zarûrât-ı Hamse): Canın, aklın, dinin, neslin ve malın korunmasıdır.
- Hz. Şuayb ölçü-tartı adaletini öğütlemiş; Maûn suresi yetimi itip riyakârlık yapanları uyarmıştır.

1 EŞLEŞTİRME

İslam'ın koruma altına aldığı temel hakları ilgili emir ve yasaklarla eşleştiriniz.

☐ 1. Canın Korunması

☐ 2. Aklın Korunması

☐ 3. Malın Korunması

a) İrade ve düşünceyi devre dışı bırakan alkol ve uyuşturucunun yasaklanması

b) Hırsızlık, rüşvet, faiz, israf ile ölçü ve tartıda hilenin haram sayılması

c) Cinayet, intihar ve kan davasının haram kılınıp iş güvenliğinin emredilmesi

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Din, birey, toplum, Hz. Şuayb ve Maûn suresiyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Dinin korunması için Kur'an ve sünnete başvurulmalı; hurafe ve din istismarından uzak durulmalıdır.	☐	☐
İslam'da dinî sorumluluğun (mükellefiyetin) ilk ve temel ön şartı zengin olmaktır.	☐	☐
Medyen halkına gönderilen Hz. Şuayb (a.s.), kavmini tevhide ve ölçü-tartıda dürüstlüğe çağırmıştır.	☐	☐
Maûn suresinde ibadetlerini gösteriş (riya) için yapan ve en küçük yardımı esirgeyenler eleştirilir.	☐	☐

3 KISA CEVAP

Görseldeki Maûn suresi mesaj panosuna göre «dini (hesap gününü) yalanlayan» kimselerin iki temel olumsuz davranışını yazınız.

BİR SURE TANIYORUM: MAÛN SURESİ ANA İLKELERİ

Yetim ve Yoksul	Bilinçli Namaz	Maûn (Yardım)
Yetimi itip kakmama	Namazdan gafil olmama	En küçük ev eşyasını
Yoksulu doyurmaya teşvik	Gösterişten (riya) kaçınma	ve iyiliği esirgememe

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Rûm suresi 30. ayet mealinde vurgulanan «Allah'ın insanları yarattığı doğuştan inanma yeteneği» kavramı hangisidir?

İNSANIN İKİ YÖNÜ VE RÛM SURESİ 30. AYET MESAJI

Maddi (Bedensel) İhtiyaçlar	Manevi (Ruhsal) İhtiyaç ve Doğal Eğilim
Yeme, içme, giyinme, uyuma ve barınma	«Yüzünü hanif olarak dine çevir; Allah'ın yarattığı...»
Biyolojik yaşamın devamını sağlar	Doğuştan inanma ve sığınma yeteneği (Rûm, 30)

(A) Tevekkül bilinci

(B) Fıtrat (doğuştan inanma eğilimi)

(C) Bid'at anlayışı

(D) İsraf alışkanlığı

5 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki ayet mesajlarını Zarûrât-ı Hamse (beş temel esas) ilkelerinden ilgili olanla eşleştirerek tabloya yazınız.

ZARÛRÂT-I HAMSE (BEŞ TEMEL ESAS) VE AYET DELİLLERİ

Mâide Suresi, 32	Bakara Suresi, 188	Rûm Suresi, 21
Yaşama hakkı kutsaldır	Haksız kazanç haramdır	Nikâh, sevgi ve merhamet
Can güvenliği ilkesi	Mülkiyet ve emek hakkı	Sağlıklı aile ve kuşak

Ayet ve Temel Mesajı	Yasaklanan Davranış	Korunan Temel Esas
Mâide 32: Bir canı yaşatmak insanlığı yaşatmaktır.	Haksız yere cana kıymak	
Bakara 188: Mallarınızı haksız sebeplerle yemeyin.	Rüşvet, gasp ve hile	
Rûm 21: Eşler arasına sevgi ve merhamet koydu.	Aile yapısını bozmak	

6 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

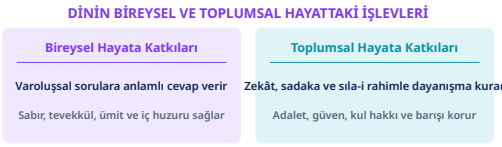
fıtrat · bid'at · riya · israf

1. Dinde yeri olmadığı hâlde sonradan dine sokulan uydurma uygulamalara _____ denir.
2. Kazanılan malı gereksiz yere saçıp savurarak harcamaya _____ adı verilir.
3. Maûn suresinde namazlarını ciddiye almayıp _____ (gösteriş) yapanlar uyarılmıştır.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemaya göre aşağıdakilerden hangisi dinin toplumsal boyuttaki faydalarından biridir?

- (A) Yalnızca kişinin tek başına tefekkür etmesini sağlaması
- (B) Kişinin «Niçin yaratıldım?» sorusuna iç dünyasında yanıt bulması
- (C) Ölüm korkusuna karşı bireyin içsel sabrını artırması
- (D) Zekât, sadaka ve sıla-i rahimle toplumsal güveni güçlendirmesi

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Hz. Şuayb (a.s.) kıssası kartına göre Medyen halkının ölçü ve tartıda hile yapması doğrudan hangi hakkı ihlal eder?

- (A) Malın korunması ve kul hakkı ilkesini
- (B) Yalnızca ibadet vakitlerinin belirlenmesini
- (C) Aklın alkolden korunması ilkesini
- (D) Mevsimlerin oluşum yasasını

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları yazarak İslam'da el emeğiyle kazanılan meşru rızkın niteliğini belirten şifreyi bulunuz.

- Dinin aslından olmayan batıl inanç ve uydurmalar (6 harf) ☐☐☐☐☐☐
- Necm 39'da vurgulanan insanın kendi alın teri ve gayreti (4 harf) ☐☐☐☐
- Hz. Şuayb'ın dürüstlük istediği tartı ve miktar dengesi (4 harf) ☐☐☐☐
- Neslin korunması için kurulan toplumun en küçük birimi (4 harf) ☐☐☐☐
- Akraba ziyaretini anlatan «...-i rahim» ifadesindeki ilk kelime (4 harf) ☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

10 SIRALAMA

Görseldeki dinin korunması sürecinde doğru dinî bilgiye ulaşma adımlarını mantıksal sırayla (1'den 4'e) diziniz.

- ☐ Dinin temel kaynakları olan Kur'an-ı Kerim ve sahih sünnete başvurma
- ☐ İbadet ve güzel ahlakı gösterişten (riyadan) uzak, samimiyetle yaşama
- ☐ Dinin aslından olmayan bid'at, hurafe ve batıl inançları ayıklama
- ☐ Akl-ı selim ile ayet ve hadislerin evrensel ahlaki mesajlarını kavrama

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki beş temel esas (Zarûrât-ı Hamse) tablosunda hangi eşleştirmede yanlışlık yapılmıştır?

- (A) 1. Kart: Trafik kurallarına uymak → Canın korunması
- (B) 2. Kart: Uyuşturucudan uzak durmak → Aklın korunması
- (C) 3. Kart: Türbelere çaput bağlamak → Dinin korunması
- (D) 4. Kart: Alın teriyle helal kazanmak → Malın korunması

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki kültür halkalarından yararlanarak İslam dininin Türk-İslam kültür ve sanatımıza yansımalarına iki örnek açıklayınız.

_____

_____

_____

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.